

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Старовинному містечку Слобідської України - Лебедину - 350 років. Історія міста так чи інакше пов'язана з життям і творчістю видатних діячів історії та культури. У Лебедині свого часу побували російський цар Петро I, філософ-мандрівник Г.С.Сковорода, поет Т.Г.Шевченко, композитор і музикант С.В.Рахманінов. Це місто, де народилися співаки Б.Р.Гиря та І.Н.Стешенко, композитор-етнограф О.І.Стеблянка, вчений-мінералог Ф.П.Мойсеєнко та інші визначні люди. З огляду на це, предметом дослідження було обрано місцевий краєзнавчий музей. Майже в кожному районі, містечку, селищі є краєзнавчий музей, який відображає побут, звичаї, культуру, притаманні лише цій території. Таким є й Лебединський краєзнавчий музей.

Лебединський краєзнавчий музей було створено на базі громадського музею історії Лебединщини як філію Сумського державного краєзнавчого музею у 1996 р. З 1997 р. установа працює як самостійний Лебединський краєзнавчий музей, підпорядкований відділу культури районної державної адміністрації.

Будівля музею є архітектурною пам'яткою XIX ст. Вона збудована у 1820 р. Спочатку це був сторожовий пост на окраїні Лебедина, у 1865 р. - будинок для приїжджих. Згодом в цій будівлі був облаштований гуртожиток чоловічої гімназії. Пізніше - музичний корпус педагогічного училища. Певний час він використовувався як склад торгової мережі. І нарешті, у 1996 р., знайшов своє нове призначення, яке, на щастя, виконує і нині.

Нині в залах музею площею в 550 кв.м розміщено близько 10 тисяч експонатів. Двоповерхова будівля поділена на зали, кожен з яких присвячено певній історичній події чи постаті.

У першому залі бачимо експонати, які розповідають про заселення краю, історичні події, його економічний та промисловий розвиток. Тут знаходяться рештки мамонта, що були знайдені у 1963 р. під час будівництва автовокзалу м.Лебедин.

В окремому залі знаходяться предмети та особисті речі з мастку графа Капніста. Експозиція відтворює побут тих часів. На чільному місці розташовані матеріали про перебування Т.Г.Шевченка на Лебединщині. Поет відвідав край у 1859 р. Враження від поїздки втілилися у пісні *“Ой на горі ромен цвіте”*. Музейна бібліотека сьогодні налічує близько 200 примірників шевченкіани.

Цікаві матеріали з розділу музейної експозиції *“Лебединщина в період Великої Вітчизняної війни”*. Тут знаходяться фотографії і документи про партизанський рух в нашому краю, учасників бойових дій, лебединців-учасників штурму Берліна, про кавалерів ордена Слави, 15 земляків - Героїв Радянського Союзу на чолі з двічі Героєм Радянського Союзу, маршалом бронетанкових військ СРСР П.С.Рибалком, а також про почесних громадян цього міста - двічі Героя Радянського Союзу генерала В.С.Петрова, Героя Радянського Союзу генерал-лейтенанта І.М.Русіянова та генерала О.В.Чапаєва - сина легендарного героя громадянської війни В.І.Чапаєва, які звільняли Лебедин від фашистської навали.

У залі *“Музична спадщина Лебединщини”* знаходяться матеріали, які розповідають про життєвий і творчий шлях етнографа і музикознавця О.І.Стеблянка, перебування в Лебедині у 1893 р. С.В.Рахманінова - видатного російського музиканта, про всевітньо відомого співака І.Н.Стешенка. Більшу частину зали займає експозиція, присвячена творчому і життєвому шляху славетного українського співака Б.Р.Гмирі. Його творчий доробок - це 37 оперних партій, 545 камерних творів та народних пісень. Понад 420 з них записані на платівки, до того ж 3 опери: *“Богдан Хмельницький”*, *“Царева наречена”*, *“Тарас Бульба”*. Представлені в музеї і роботи самодіяльних художників та майстрів Лебединщини. Регулярно проводяться виставки дитячих робіт.

Музей постійно проводить роботу з оновлення й розширення своїх експозицій. Так, з'явився новий розділ *“Лебединщина спортивна”*. Серед експонатів - фото 23 видатних спортсменів - наших земляків, які зробили великий вклад у розвиток спорту не тільки району чи області, а взагалі країни. Серед них чемпіони світу, Європи, призери Олімпійських Ігор: Л.Приходько, Л.Солоха, М.Смага, В.Савон, О.Терещенко, В.Харченко, М.Фігура та інш.

Нещодавно в музеї з'явилася експозиція *“Туристична Лебединщина”*. Працівниками музею розроблені туристичні маршрути: *“Михайлівська цілина”*, *“Шелехівське озеро”*, с.Межиріч, *“Народний музей двічі героя Радянського Союзу маршала бронетанкових військ П.С.Рибалка - уроженця с.М.Вистроп”*.

Одним з важливих завдань є збереження і розвиток місцевих краєзнавчих музеїв, що відтворюють українську самотність і ментальність. Адже їх втрата веде до втрати почуття національної гідності і самоповаги, переривання історичної пам'яті народу.